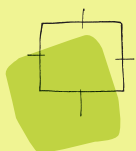
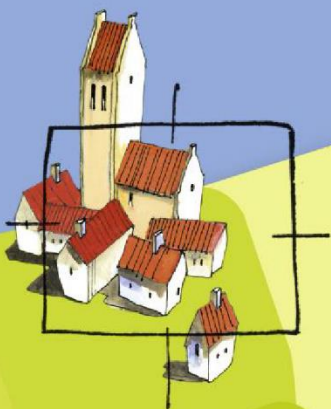

Natuurtoets recreatieterrein De Tip in De Kiel

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Natuurtoets recreatieterrein De Tip in De Kiel

12 augustus 2024

Projectnummer P002602

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Plangebied en voornemen	4
2	Soortenbescherming	6
2.1	Wet- en regelgeving	6
2.1.1	Algemene zorgplicht	6
2.1.2	Flora- en fauna-activiteiten	6
2.2	Inventarisatie	7
2.2.1	Vaatplanten	7
2.2.2	Vogels	8
2.2.3	Vleermuizen	9
2.2.4	Grondgebonden zoogdieren	10
2.2.5	Amfibieën	10
2.2.6	Reptielen	10
2.2.7	Dagvlinders	11
2.2.8	Libellen	11
2.2.9	Overige beschermde soortgroepen	11
2.2.10	Overige soortgroepen van Rode lijsten	11
2.3	Toetsing	12
2.3.1	Vaatplanten	12
2.3.2	Vogels	12
2.3.3	Vleermuizen	12
2.3.4	Grondgebonden zoogdieren	13
2.3.5	Amfibieën	13
2.3.6	Reptielen	14
2.3.7	Overige beschermde soortgroepen	14
2.3.8	Overige rode lijstsoorten	14
3	Gebiedsbescherming	15
3.1	Wet- en regelgeving	15
3.1.1	Natura 2000-gebieden	15
3.1.2	Natuurnetwerk Nederland	16
3.2	Inventarisatie	16
3.3	Toetsing	17
3.3.1	Natura 2000-gebieden	17
3.3.2	Natuurnetwerk Nederland	17
4	Beschermde houtopstanden	18
4.1	Wet- en regelgeving	18
4.2	Inventarisatie en toetsing	18

5	Conclusie	19
5.1	Soortenbescherming	19
	5.1.1 Zorgplichtmaatregelen	20
5.2	Gebiedsbescherming	20
5.3	Houtopstanden	20

1 Inleiding

Het recreatieterrein De Tip in De Kiel zal in het kader van het traject Vitale Vakantieparken worden getransformeerd van de geldende recreatieve functie naar een woonfunctie.

Om het plan aan de natuurwet- en regelgeving te toetsen, is een natuurtoets uitgevoerd. Het doel van deze natuurtoets is om na te gaan of het plan vanuit ecologisch oogpunt uitvoerbaar is. Concrete werkzaamheden aan woningen en omliggend groen zijn niet bekend. In deze natuurtoets wordt daarom globaal getoetst aan mogelijke werkzaamheden, zoals het verwijderen van groen of het aanpassen van woningen.

Uit de natuurtoets kan blijken dat aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet (Ow) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Het plangebied is ten behoeve van de natuurtoets op 17 juni 2024 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, droog, circa 15 °C en er stond een zwakke wind (2 Bft).

1.1 Plangebied en voornemen

Het plangebied omvat een terrein met recreatiewoningen ten westen van de weg De Tip in De Kiel. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door een onverharde weg en in het zuiden ligt een chaletpark. Het plangebied is op te delen in verschillende gebieden; één bestaande uit 42 woningen, een strook met vijf woningen, een deel met negen woningen en nog een woning gelegen aan de doorgaande weg. Verharde wegen en paden geven toegang tot de woningen. Alle woningen zijn opgetrokken uit steen en hebben een plat dak van bitumen of een dak van dakpannen. Verspreid over het gebied liggen grasveldjes.

De woningen liggen in een groene omgeving; er staan veel diverse bomen in het plangebied. Permanent oppervlaktewater is in de openbare ruimte niet aanwezig. Naar alle waarschijnlijkheid zullen enkele woningen wel een vijver hebben.

Voor het park is een transformatieproces ingezet de recreatiewoningen om te zetten naar particuliere woningen voor permanente bewoning. Concrete werkzaamheden naar aanleiding van dit proces zijn niet bekend. De woningen worden door de bewoners zelf aangepast aan de hedendaagse normen voor kwaliteit, duurzaamheid en milieu.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied (rood). Bron: Regels op de Kaart

Foto's 1 t/m 4. Impressie van het plangebied op 17 juni 2024. Met linksboven een van de inritten aan De Tip. Rechtsboven een van de grasveldjes. Linksonder en rechtsonder de padenstructuren met woningen en groen.

2 Soortenbescherming

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1 Algemene zorgplicht

Voor de gehele fysieke leefomgeving geldt een algemene zorgplicht (artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a Omgevingswet). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving als gevolg van activiteiten redelijkerwijs zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. In geval van aanzienlijke nadelige gevolgen kunnen activiteiten op grond van deze zorgplicht ook worden verboden (artikel 1.7a Omgevingswet).

2.1.2 Flora- en fauna-activiteiten

Sommige activiteiten kunnen negatieve effecten hebben op beschermde dieren en planten. In dat geval wordt gesproken van flora- en fauna-activiteiten. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder flora- en fauna-activiteiten¹. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de flora- en fauna-activiteiten verder uitgewerkt².

Specifieke zorgplicht

Er geldt een specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat onderzoek moet worden verricht naar de aanwezigheid van de soorten en naar voor deze soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied, zoals genoemd in artikel 11.27, lid 2a Bal. Hieronder vallen alle soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en soorten genoemd in bijlage IX van het Bal of in de Nederlandse Rode lijsten (artikel 2.19, lid 5, sub a, sub 3 Ow). Op de Rode lijsten staan soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen, ingedeeld in verschillende categorieën voor mate van bedreiging (van gevoelig tot verdwenen uit Nederland).

Vergunningplicht

Voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 5.1, lid 2, sub g) en het Bal (zie hierna) nodig. De vergunningplicht geldt voor negatieve effecten op:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (paragraaf 11.2.2, artikelen 11.37-11.45 Bal);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 11.2.3, artikelen 11.46-11.53 Bal);

¹ Voor het begrip flora- en fauna-activiteit zie bijlage bij Ow artikel 1.1.

² Artikelen 11.27 en 11.28 en de paragrafen 11.2.2 tot en met 11.2.5 Bal.

- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage IX van het Bal (paragraaf 11.2.4, artikelen 11.54-11.59 Bal).

Vergunningvrije gevallen

In het Bal zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om flora- en fauna-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening, een ministeriële regeling of een gedragscode. Aan het aanwijzen van vergunningvrije gevallen zijn wel eisen verbonden die verschillen per beschermingstype. Voor Vogelrichtlijnsoorten staan deze omschreven in artikelen 11.41-11.45 Bal, voor Habitatrichtlijnsoorten in artikelen 11.49-11.53 Bal en voor andere soorten in artikelen 11.55-11.59 Bal.

2.2 Inventarisatie

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna³ (NDFF) op 5 augustus 2024 blijkt dat in de directe omgeving (binnen 2 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. In dit geval gaat het specifiek om vogels met jaarrond beschermde nesten, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren en reptielen. Ook zijn verschillende rode lijstsoorten bekend in de omgeving van het plangebied. Hierna worden per soortgroep alle relevante soorten besproken.

2.2.1 Vaatplanten

De vegetatie in het plangebied bestaat uit een parkachtige omgeving met tuinaanleg, openbaar groen, erfafscheidingen van onder andere laurier en opgaande beplanting van diverse loof en naaldbomen. Onder andere zomereik, (haag)beuk, fijnspar en gewone esdoorn zijn tijdens het veldbezoek aangetroffen.

De tuinaanleg van de diverse woningen varieert van strakke gazons tot wildere tuinen met inheemse soorten. Beschermde planten zijn niet uit de omgeving bekend (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en afwezigheid van waarnemingen is het onwaarschijnlijk dat beschermde plantensoorten aanwezig zijn.

In de omgeving zijn wel diverse plantensoorten van de Rode lijst waargenomen, waaronder ook soorten die voor kunnen komen in bosachtig gebied of in natuurlijke tuinen, zoals beemdkroon, bolderik, blauwe knoop en bosaardbei. De aanwezigheid van één of meerdere van deze rode lijstsoorten kan op voorhand niet worden uitgesloten.

³ De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

2.2.2 Vogels

Vogels met jaarrond beschermd nestplaatsen

Uit de omgeving van het plangebied zijn verschillende vogelsoorten bekend waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals huismus, ransuil en sperwer (NDFF). Diverse woningen in het plangebied zijn geschikt als nestgelegenheid voor huismus. Het gaat daarbij om de woningen met een dak van dakpannen. Bij de nummers 69, 83, 101 en 133 zijn tijdens het veldbezoek ook huismussen waargenomen op het dak of direct rondom de woning (zie foto 5). De meeste woningen bestaan uit één of twee woonlagen, waardoor het dak van deze woningen grotendeels te laag is om geschikt te zijn als nestgelegenheid voor gierzwaluw. De aanwezigheid van nesten van gierzwaluw kan, in woningen met een pannendak met een nokhoogte van meer dan 3 m of met meer dan twee woonlagen echter niet op voorhand worden uitgesloten. Hier kunnen invliegopeningen aanwezig zijn onder de kantpannen.

In de opgaande beplanting in het plangebied zijn tijdens het inventariserend veldbezoek geen grote nesten aangetroffen die van vogels met een jaarrond beschermd nest, zoals ransuil of sperwer, kunnen zijn. Het veldbezoek is echter uitgevoerd in een periode waarin de bomen vol in blad staan. Hierdoor konden niet alle bomen volledig worden geïnspecteerd en kunnen nesten van ransuil, sperwer gemist zijn.

Foto 5. Roepend mannetje huismus in de dakgoot van De Tip 133.

Foerageergebied

Het plangebied is geschikt als foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten die in een parkachtige omgeving voorkomen, zoals huismus, ransuil of sperwer.

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek zijn veel zangvogels gehoord en gezien. Ook hangen er diverse nestkastjes. In deze nestkastjes en in de bomen en struiken in het plangebied kunnen algemene soorten broeden, zoals pimpelmees, koolmees, heggemus, merel, winterkoning, houtduif en roodborst

Uit de omgeving zijn een aantal soorten van de Rode lijst bekend, waaronder een aantal soorten met de status bedreigd en kwetsbaar (tapuit, grote lijster, koekoek).

Het plangebied is niet geschikt als broedbiotoop voor deze soorten. Soorten als grauwe vliegenvanger of matkop (beide gevoelig) kunnen wel broeden in het plangebied. Nesten van overige te verwachten algemene en rode lijstsoorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

2.2.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Uit de omgeving van het plangebied zijn drie vleermuissoorten bekend, namelijk gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (NDFF). Verschillende woningen kunnen geschikt zijn als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het gaat daarbij om woningen met open stootvoegen, ruimte onder kantpannen en bij de nok of bij boeiboorden. Bungalows met platte daken en zonder spouwmuur, zoals met name op het deel 'De Kiel' aanwezig zijn, zijn minder geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook in de bomen in het plangebied kunnen vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn. Het gaat daarbij om bomen met holtes, spleten of scheuren. Vanwege het dichte bladerdak en de grote hoeveelheid aan bomen kon dit tijdens het inventariserend veldbezoek niet geheel worden onderzocht.

Foerageergebied

Het plangebied is door de groene inrichting geschikt als onderdeel van het foerageergebied van verschillende soorten vleermuizen.

Vliegroute

Vleermuizen kunnen de groenstrook langs de westzijde (onverharde pad) van het plangebied gebruiken om bijvoorbeeld vanaf het dorp naar het foerageergebied op de camping of in de bossen te komen. De aanwezigheid van (essentiële) vliegroutes langs het plangebied kan hierdoor niet op voorhand worden uitgesloten.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Vergunningvrije gevallen

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten konijn, bosmuis, egel en rosse woelmuis (NDFF). Deze soorten zijn in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Drenthe aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten.

Niet-vergunningvrije gevallen

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van niet-vergunningvrije gevallen zoals das, otter en steenmarter bekend (NDFF). Vanwege het ontbreken van geschikte grote waterpartijen en watergangen kan de aanwezigheid van otter op voorhand worden uitgesloten. Er zijn in het plangebied geen dassenburchten of sporen van dassen (latrines, snuitputjes, wissels) aangetroffen. De aanwezigheid van das in het plangebied kan worden uitgesloten.

Geschikt leefgebied en verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen, zoals bunzing, wezel, hermelijn en steenmarter, zoals houtstapels of takkenrillen, zijn op een aantal plekken in het plangebied aangetroffen. Verblijfplaatsen van bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter in het plangebied kunnen hierdoor niet worden uitgesloten.

Hoewel niet uit de NDFF bekend, valt het plangebied valt ook binnen het bekende verspreidingsgebied van grote bosmuis. Geschikt leefgebied voor deze soort is aanwezig in de vorm van houtwallen en takkenrillen. Hierdoor kan de aanwezigheid van grote bosmuis in het plangebied niet worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoornnesten in bomen waargenomen of eekhoorns gezien. Wel kunnen er in bomen nesten aanwezig zijn die tijdens het veldbezoek door het dichte bladerdek niet zichtbaar waren. Hierdoor is de aanwezigheid van eekhoornnesten in het plangebied niet uitgesloten.

2.2.5 Amfibieën

Vergunningvrije gevallen

Mogelijke vijvers in de tuinen van woningen vormen geschikt voortplantingsbiotoop voor algemene amfibieënsoorten, zoals kleine watersalamander en bruine kikker (NDFF). Deze soorten zijn in bijlage 5 van de Omgevingsverordening Drenthe aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten.

Niet-vergunningvrije gevallen

Uit de omgeving van het plangebied zijn geen niet-vergunningvrije gevallen bekend (NDFF). Het plangebied vormt ook geen geschikt leefgebied voor meer kritische soorten zoals heikikker of kamsalamander.

2.2.6 Reptielen

Uit de ruimere omgeving van het plangebied zijn beschermde reptielensoorten adder, levendbarende hagedis en zandhagedis bekend (NDFF). Deze soorten komen voor in de natuurterreinen ten westen van het plangebied. Geschikt habitat voor deze soorten, zoals structuurrijke heide en hoogveenvegetaties, is niet aanwezig in het plangebied.

De (zonnig gelegen) randen van bosschages en struweel en de bladerhopen of composthopen in het plangebied vormen wel geschikt leefgebied voor hazelworm, hoewel deze niet uit de directe omgeving bekend is. De aanwezigheid van hazelworm kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Andere niet-vergunningvrije reptielensoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving (NDFF) niet te verwachten in het plangebied.

2.2.7 Dagvlinders

Uit de omgeving zijn geen beschermde dagvlinderssoorten bekend (NDFF). Wel zijn bruine vuurvinder, heideblauwtje en kleine parelmoervlinder, soorten van de Rode lijst dagvlinders, in de directe omgeving waargenomen (NDFF). Geschikt habitat en de waardplanten voor heideblauwtje en kleine parelmoervlinder zijn niet aanwezig in het plangebied. Bruine vuurvinder zou incidenteel op zonnige plekken in het plangebied voor kunnen komen, aangezien deze onder andere braam als waardplant hebben.

2.2.8 Libellen

Uit de omgeving is de beschermde libellensoort noordse winterjuffer (NDFF). Geschikt habitat, zoals verlandingszones in laagveenmoerassen en vennen, is niet aanwezig in het plangebied. Vanwege het ontbreken van dit habitat is ook geen geschikt leefgebied voor de venwitsnuitlibel, een rode lijstsoort die uit de omgeving bekend is, aanwezig.

2.2.9 Overige beschermde soortgroepen

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen vissen en overige ongewervelden zijn niet uit de directe omgeving bekend (NDFF). Het plangebied biedt beschermde soorten van deze soortgroepen ook geen geschikt leefgebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde vissen, reptielen en overige ongewervelden worden uitgesloten.

2.2.10 Overige soortgroepen van Rode lijsten

Uit de omgeving van het plangebied zijn een aantal soorten van de Rode lijsten schietmotten, haften, korstmossen en schimmels bekend (NDFF).

Er zijn drie verschillende soorten korstmossen van de Rode lijst waargenomen in de omgeving van het plangebied (NDFF). Dit gaat om gewoon schorsmos, purper geweimos en waaiertakmos. Gezien de groeiplaatsen van deze soorten (naaldbomen), kan op voorhand niet worden uitgesloten dat één of meerdere van deze soorten kunnen voorkomen op de diverse boomsoorten in het plangebied. Waaiertakmos en purpergeweimos zijn echter zeer zeldzaam.

Ook zijn vier soorten schimmels (paddenstoelen) van de Rode lijst bekend uit de omgeving (NDFF). Aangezien het plangebied geschikte groeiplekken biedt, kan de aanwezigheid van paddenstoelen van de Rode lijst niet op voorhand worden uitgesloten. In plassen, poelen, vijvers en andere (kleine) waterpartijen kunnen (zeldzame) soorten uit de geslachten *Trichostegia* en *Limnephilus* voorkomen.

2.3 Toetsing

2.3.1 Vaatplanten

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten kunnen worden uitgesloten. Voor de mogelijke aanwezige rode lijstsoorten geldt de specifieke zorgplicht van de Omgevingswet. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Om negatieve effecten te voorkomen, kunnen maatregelen worden genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of te verminderen, zoals het in het gebied houden van grond (zaadbank) en uitstellen van maaien.

2.3.2 Vogels

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Als gevolg van (toekomstige) werkzaamheden kunnen jaarrond beschermde nestplaatsen in bomen verloren gaan. Het vernietigen van jaarrond beschermde nesten is bij wet verboden. Indien voor de ontwikkelingen bomen worden gekapt, dan zullen deze bomen moeten worden geïnspecteerd in de winterperiode, als het blad van de bomen is. Deze inspectie moet uitwijzen of hier nesten in aanwezig zijn die van jaarrond beschermde soorten kunnen zijn.

Voor de overige soorten, zonder jaarrond beschermd nest, geldt dat het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten bij wet verboden is. Dit kan worden voorkomen door werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli, maar ook in de periode half februari tot eind september kunnen broedgevallen voorkomen.

Foerageergebied

Het plangebied is in de huidige situatie geschikt als foerageergebied voor verschillende vogelsoorten. Het is niet de verwachting dat er zodanige werkzaamheden worden uitgevoerd dat het plangebied minder geschikt zal worden. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

2.3.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Als gevolg van mogelijke werkzaamheden aan woningen, zoals bij sloop-nieuwbouw, na-isolatie of het vervangen van daken, kunnen jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Als de eigenaren dit soort werkzaamheden uitvoeren, moet daarvoor een inspectie van de betreffende woning worden uitgevoerd om te bepalen of hierin vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn. Voor interne verbouwingen, die géén invloed hebben op het dak of de buitenmuren, is een dergelijke inspectie niet nodig.

Door kap van bomen kunnen verblijfplaatsen in bomen verloren gaan. Eventuele spleten, scheuren of holtes in de bomen konden tijdens het veldbezoek door het dichte bladerdak moeilijk worden waargenomen. Indien bomen worden gekapt, dient een nadere inspectie, als het blad van de bomen is, uit te wijzen of hier bomen met mogelijke vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn.

Foerageergebied/vliegroute

Het plangebied zal naar verwachting na uitvoering van het plan niet ongeschikt worden voor vleermuizen als foerageergebied. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op. Vleermuizen zullen naar verwachting met name foerageren rondom bomen en bosranden. Het is wel noodzakelijk dat verstoring door kunstlicht tijdens en na eventuele werkzaamheden wordt voorkomen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van naar beneden gerichte lichtarmaturen die niet op de bomen schijnen.

Negatieve effecten op een mogelijke vliegroute van vleermuizen kunnen voorkomen als de doorgaande structuur van opgaande beplanting wordt doorbroken.

2.3.4 Grondgebonden zoogdieren

Takkenhopen en houtstapels in het plangebied kunnen mogelijk worden gebruikt als rust- en voortplantingsplaats van kleine marterachtigen, zoals hermelijn en bunzing en steenmarter. Het vernietigen of opzettelijk verstoren of beschadigen van deze rust- en voortplantingsplaatsen is bij wet verboden. Werkzaamheden aan en rondom deze houtstapels en takkenhopen kunnen ervoor zorgen dat de functie verloren gaat. Door werkzaamheden buiten voortplantingsperiode uit te voeren, kunnen negatieve effecten op steenmarter, bunzing en hermelijn worden voorkomen. Indien dit niet mogelijk is en een mogelijke rustplaats of voortplantingsplaatsen worden verwijderd, dient nader onderzoek uit te wijzen of vorengenoemde soorten aanwezig zijn.

Ook kan grote bosmuis in het plangebied voorkomen. Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen rust- en voortplantingsplaatsen van deze soort worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. Nader onderzoek dient dan uit te wijzen of grote bosmuis in het plangebied voorkomt.

Als gevolg van (toekomstige) werkzaamheden kunnen mogelijk nesten van eekhoorn. Indien voor de ontwikkelingen bomen worden gekapt, dan zullen deze bomen moeten worden geïnspecteerd in de winterperiode, als het blad van de bomen is. Deze inspectie moet uitwijzen of hier eekhoornnesten in aanwezig zijn.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen daarnaast enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdier-soorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene en rode lijstsoorten vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals benoemd in de Omgevingsverordening Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen.

2.3.5 Amfibieën

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieënsoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen onder de

vergunningvrije gevallen, zoals aangewezen in de Omgevingsverordening Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel gelden voor deze soorten de zorgplichten van de Omgevingswet. Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of verminderen.

2.3.6 Reptielen

Negatieve effecten op de beschermde hazelworm door werkzaamheden langs bosranden kan nog niet worden uitgesloten. Bij werkzaamheden langs en in de bosranden is dan ook nader onderzoek nodig om de aan-of afwezigheid van hazelworm in het plangebied te bepalen.

2.3.7 Overige beschermde soortgroepen

Op alle overige beschermde soortgroepen kunnen negatieve effecten worden uitgesloten, omdat de aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

2.3.8 Overige rode lijstsoorten

Met betrekking tot eventueel aanwezige rode lijstsoorten (dagvlinders, korstmossen, schimmels et cetera) kunnen maatregelen worden genomen om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen of te verminderen en aan de specifieke zorgplicht te voldoen. Dit kan bijvoorbeeld door te vergraven grond (met zaden) in het plangebied te houden, het maaien van vegetatie buiten de bloeiperiode uit te voeren en het in het gebied houden van gekapt hout.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Wet- en regelgeving

Voor het onderhavige plangebied is de onderstaande wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant.

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder Natura 2000-activiteiten⁴ en activiteiten met mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied. In het Besluit activiteiten leefomgeving (afdeling 11.1) zijn deze activiteiten verder uitgewerkt. Relevant is dat het hierbij gaat om activiteiten die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Specifieke zorgplicht

Er geldt een specifieke zorgplicht voor activiteiten die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben (artikel 11.6 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een dergelijke activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben met het oog op de natuurbescherming (paragraaf 11.1.2 Bal), maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten (artikel 11.6, lid 2 Bal). Daarbij moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Vergunningplicht

Voor het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Omgevingswet (artikel 11.6) nodig.

Vergunningvrije gevallen

In het Besluit activiteiten leefomgeving zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om Natura 2000-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening of een ministeriële regeling (artikelen 11.18 tot en met 11.21 Bal).

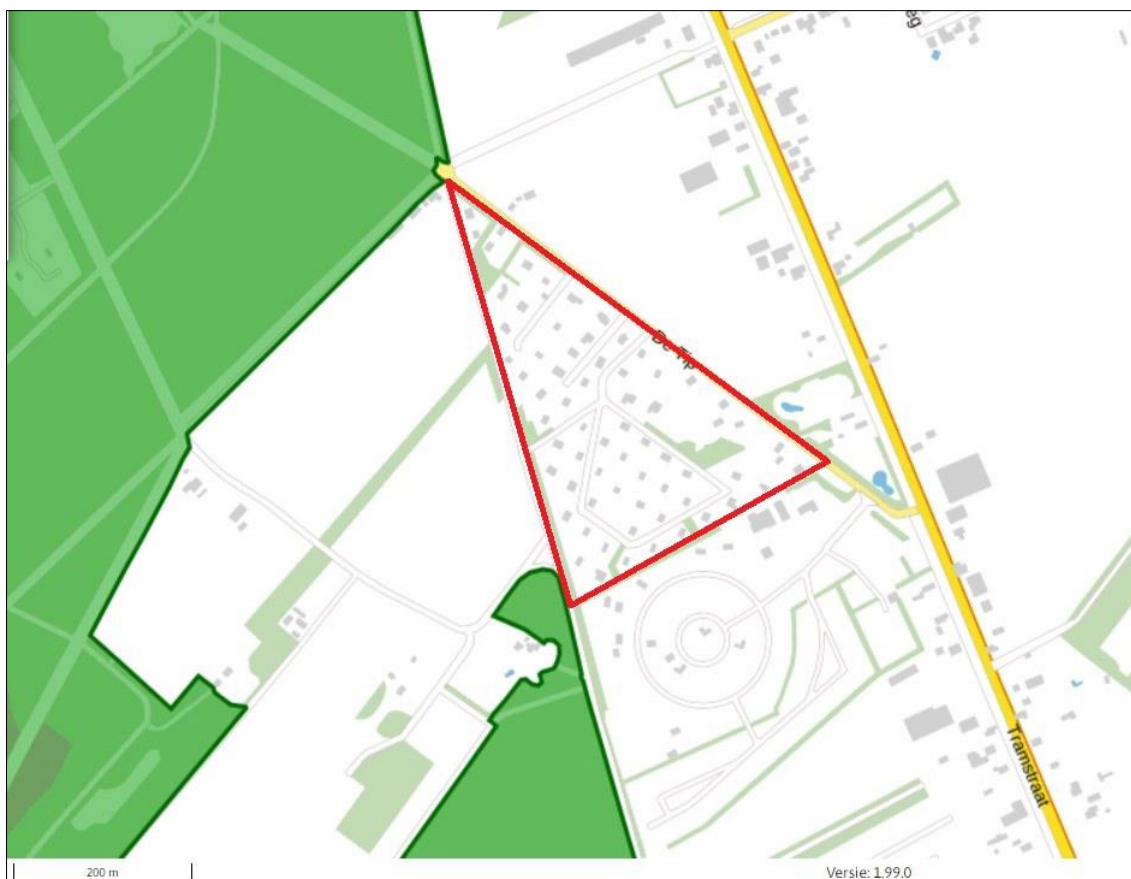
⁴ Voor het begrip Natura 2000-activiteit, zie bijlage bij Omgevingswet artikel 1.1.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor de provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsverordening Drenthe (artikel 2.1).

3.2 Inventarisatie

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als beschermde natuurgebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt circa 4 km ten noordwesten van het plangebied en betreft het 'Elperstroomgebied'. Het plangebied grenst in het noord- en zuidwesten aan een NNN-gebied (zie figuur 2).

Figuur 2. Ligging van het NNN-gebied (groen) met in rood omlijnd het plangebied. Bron kaartondergrond: Regels op de kaart.

3.3 Toetsing

3.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet direct grenzend aan het Natura 2000-gebied 'Elperstroomgebied'. Het wordt ervan gescheiden door bebouwing, agrarisch gebied en wegen. Hierdoor kunnen de meeste negatieve effecten, zoals verstoring door licht of geluid, worden uitgesloten.

Tijdens werkzaamheden, zoals sloop-nieuwbouw, kan sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient voorafgaand aan dat soort werkzaamheden een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd. Hieruit zal blijken of sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden.

3.3.2 Natuurnetwerk Nederland

De plannen leiden niet tot vermindering van de oppervlakte of de samenhang tussen de gebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden niet aangetast. Negatieve effecten op het NNN kunnen hierdoor worden uitgesloten.

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet- en regelgeving

De Omgevingswet (artikel 4.3) geeft aan dat bij algemene maatregel van bestuur (lees: het Bal) regels worden gesteld die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, waaronder het vellen en beheren van houtopstanden (artikel 4.3, lid 1, sub o Omgevingswet). In het Bal is een regeling opgenomen voor houtopstanden, hout en houtproductie (afdeling 11.3 Bal). Voor het kappen van houtopstanden geldt een algemene meldplicht (artikel 11.126 Bal) en een herplantingsplicht (artikel 11.129 Bal). In artikel 11.111, lid 2 Bal zijn verschillende uitzonderingen voor de meld- en herplantingsplicht opgenomen. Het Bal beschermt dan ook met name bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De bebouwingscontour houtkap is vastgelegd in het gemeentelijk omgevingsplan en sluit aan op stedelijk gebied.

4.2 Inventarisatie en toetsing

Het plangebied ligt buiten de bebouwingscontour. Er zijn echter geen bosgebied van minimaal 1.000 m² of bomenrijen met meer dan 21 bomen aanwezig. Hierdoor zijn er geen beschermde houtopstanden aanwezig in het plangebied. Mogelijk geldt specifiek gemeentelijk beleid voor houtkap. Neem hiervoor contact op met de gemeente.

5 Conclusie

Voor dit plan is op 17 juni 2024 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Bij eventuele fysieke werkzaamheden op het park kan nader onderzoek noodzakelijk zijn. Voor het omzetten van de functie van recreatie naar wonen vormt ecologie echter geen belemmering.

Ook kan bij werkzaamheden een AERIUS-berekening nodig zijn om negatieve effecten op Natura 2000-gebieden geheel te kunnen uitsluiten. Het plan heeft geen negatieve effecten op provinciaal beschermde natuurgebieden.

5.1 Soortenbescherming

Als gevolg van (toekomstige) werkzaamheden aan woningen en het groen kunnen jaarrond beschermde nesten in bomen, vleermuisverblijfplaatsen en verblijfplaatsen van hazelworm, grote bosmuis, steenmarter en kleine marterachtigen verloren gaan. Voorafgaand aan deze werkzaamheden is dan nader onderzoek nodig om de aan-of afwezigheid van deze functies aan te tonen (zie tabel 1). Uit het nader onderzoek blijkt of een omgevingsvergunning flora-en fauna-activiteit voor het uitvoeren van de werkzaamheden noodzakelijk is.

Indien voor de ontwikkelingen ook bomen worden gekapt, is het aan te bevelen als eerste een nadere inspectie in de winterperiode, als het blad van de bomen is, uit te voeren. Dit wijst uit of er nesten in aanwezig zijn die van beschermde soorten kunnen zijn of mogelijk voor vleermuizen geschikte holtes, spleten of scheuren.

Tabel 1. Overzicht vervolgstappen bij concrete werkzaamheden

Soortgroep	Mogelijke vervolgstappen nodig bij concrete maatregelen?
Vaatplanten	Nee, alleen zorgplichtmaatregelen.
Jaarrond beschermde nesten	Ja, bomencheck tijdens winterperiode of nadere check op geschiktheid woning voor huismus/gierzwaluw.
Vleermuizen	Ja, check op geschiktheid woning of boom.
Grondgebonden zoogdieren	Ja, nader onderzoek naar grote bosmuis, steenmarter, kleine marterachtigen en eekhoorn, zorgplicht maatregelen.
Amfibieën	Nee, alleen zorgplicht maatregelen.
Reptielen	Ja, nader onderzoek naar hazelworm.
Overige soorten	Nee, alleen zorgplichtmaatregelen voor rode lijstsoorten.

Voor de overige soorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits eventuele werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels worden uitgevoerd. Negatieve effecten op overige broedende vogels worden bij voorkeur voorkomen door buiten het broedseizoen te werken, dus buiten de periode (half februari) half maart tot half juli (eind september). Het is ook mogelijk voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig het plangebied voorafgaand aan de start te laten inventariseren op broedgevallen door een broedvogelkundige. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

5.1.1 Zorgplichtmaatregelen

Voor andere beschermde soorten of rode lijstsoorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits bij uitvoering van werkzaamheden de zorgplichten van de Omgevingswet in acht wordt genomen. Dit kan door ten minste één week voorafgaand aan grondwerkzaamheden grasland kort te maaien en bij de werkzaamheden één richting op te werken. Op die manier hebben amfibieën en grondgebonden zoogdiersoorten voldoende tijd zich te verplaatsen naar een locatie buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Ook het in het gebied houden van snoeiafval en hout kan bijdragen aan het verminderen van negatieve effecten op korstmossen en schimmels. Uitgesteld maaien vermindert negatieve effecten op vaatplanten.

5.2 Gebiedsbescherming

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van beschermde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden kunnen nog niet worden uitgesloten. Een AERIUS-berekening moet bij concrete plannen, zoals sloop-nieuwbouw, uitwijzen of sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbelief.

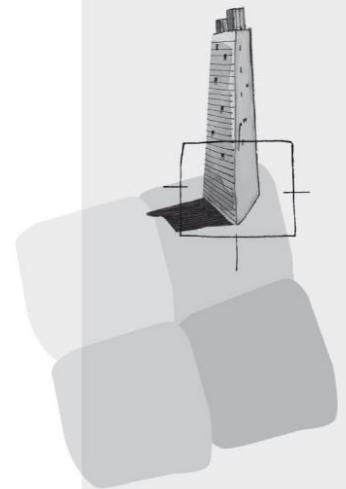
5.3 Houtopstanden

Het plan leidt niet tot aantasting van beschermde houtopstanden. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Drenthe vanwege beschermde houtopstanden is niet nodig. Mogelijk geldt wel specifiek gemeentelijk beleid.

Colofon

Projectnummer

P002602

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50
9401 GN Assen

T 0592-31 62 06

E info@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort